

Salvador Cardús

Canviar-ho tot, com si res

En molt bona part s'han anat abandonant les grans i ridícules amenaces de l'estil de quedar perduts en l'espai galàctic. Fins i tot la gravíssima operació Catalunya no tan sols ha fracassat sinó que, tal com mostra el documental dirigit per Jaume Roures *Las cloacas de Interior*, se'ls ha girat en contra. Ara, en canvi, l'ofensiva de l'Estat contra l'independentisme consisteix a provocar micropors difuses. És a dir, promoure accions de l'estil d'enviar la Guàrdia Civil a buscar gent vulnerable per espantar-la, fabricar enquestes desmoralitzadores o fer córrer manifestos patètics signats per tots aquells que, en el seu moment, no van aconseguir fer moure l'Estat ni un pas a favor dels drets nacionals –polítics i socials– dels catalans.

TANMATEIX, l'èxit d'aquestes petites pors que haurien de penetrar subtilment pels porus de la pell independentista fins a fer fracassar el referèndum depèn, fonamentalment, de si totes sumades són capaces de dibuixar un escenari apocalíptic per al dia 2 d'octubre. Allò que deia Santamaría, que ens estimbaríem. Però, ¿sabeu què passarà l'endemà del referèndum, si guin quines siguin les condicions en què es realitzi i sigui quin sigui el resultat? Que ens llevarem d'hora per anar a treballar, que les escoles obriran com cada dia, que els mercats estaran curulls de productes de tot arreu, que ens seguirem trobant turistes fins a la sopa, que els avions s'enlairaran amb puntualitat, que Rodalies seguirà anant tard i que totes les empreses catalanes seguiran enviant els seus productes a tot el món.

CERTAMENT, no puc predir què passarà d'aquí 88 dies en el pla dels desafiaments polítics que tenim plantejats. Però la política només és la part visible d'un sistema la part substancial del qual, com en un iceberg, es manté submergida. Es pot dubtar de si es farà el referèndum, de si guanyarà el sí o de si es tindrà prou autoritat per establir un nou estat. Però el que és el gruix de la vida social, els intercanvis econòmics i l'activitat productiva, la vida cultural, els mons familiars, les xarxes socials, el consum de banalitat mediàtica o de rigor informatiu, tot això serà impossible d'aturar.

PERE VIRGLI

.....
Les micropors
s'hauran
de vèncer
amb la mateixa
arma amb què
s'ha fet tot
el camí:
amb
naturalitat

LA MEVA IMPRESSIÓ és que l'endemà de l'1 d'octubre assumirem les conseqüències del referèndum, les que siguin, de la mateixa manera que la majoria de catalans, sense adonar-nos de la dimensió revolucionària del canvi, hem donat per fet que teníem dret a decidir la forma de relació amb Espanya; igual com una majoria de ciutadans hem acabat pensant que de sempre havíem desitjat la independència –tan secretament que alguns ni se n'havien adonat–; amb la mateixa santa innocència –i inconsciència– que un parell de milions de catalans hem estat participant en les més grans mobilitzacions mundials d'aquest segle i part de l'anterior. Com si res. I amb la mateixa naturalitat que un dia va caure l'indestructible Mur de Berlín.

EL FET ÉS QUE, en el pla polític, tan incerta és la situació que crearia un sí a la indepen-

dència com un no. Ajornar el referèndum ja és inútil, diguin el que diguin els signants del manifest dels qui no van ser capaços de convèncer Espanya que això anava seriosament, fent creure que ho tenien tot controlat. Cert que la resolució definitiva demanarà, en cas d'un sí, un període de reconeixements i negociació. Però, en cas d'un no, caldrà un temps encara més llarg per inventar un futur que en cap cas ja no serà el de l'autonomisme. Que ningú no ens enganyi: no fer el referèndum, o el triomf d'un no, ens abocaria a un marc d'indeterminació política ara encara més gran que el del sí a la independència.

EN DEFINITIVA, les micropors s'hauran de vèncer amb la mateixa arma amb què s'ha fet tot el camí: amb naturalitat confiada, un xic insensata, volent-ho canviar tot com si no passés res.